

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Α΄ Λυκείου

Θεματική ενότητα:

Θέατρο

Τίτλος:

«Μορφές εξουσίας στο θέατρο. Σχέση υποταγής ή ανατροπή;»

Συγγραφή: ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΒΕΝΟΥΤΣΟΥ

Εφαρμογή: ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΒΕΝΟΥΤΣΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2013

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας λογοτεχνίας: Βασίλης Βασιλειάδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Μορφές εξουσίας στο θέατρο. Σχέση υποταγής ή ανατροπή;

Εφαρμογή σεναρίου

Μαριάννα Βενούτσου

Δημιουργία σεναρίου

Μαριάννα Βενούτσου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Λογοτεχνία

Τάξη

Α΄ Λυκείου

Σχολική μονάδα

2^ο Γενικό Λύκειο Αχαρνών

Χρονολογία

Από 29-03-2013 έως 23-04-2013.

Διδακτική/θεματική ενότητα

Θέατρο και λογοτεχνία

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

8 ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής, αίθουσα προβολών.

II. Εικονικός χώρος: ιστολόγιο τάξης.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του παρόντος σεναρίου εκπαιδευτικός και μαθητές ήταν εξοικειωμένοι με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας. Οι ομάδες των μαθητών για τις ανάγκες εφαρμογής του σεναρίου δεν διαμορφώθηκαν εκ νέου, αλλά διατηρήθηκαν, ως προς τη σύνθεσή τους, ίδιες με εκείνες που είχαν δημιουργηθεί στην αρχή της τρέχουσας σχολικής χρονιάς, όταν η ίδια τάξη είχε εργαστεί πάλι ομαδοσυνεργατικά. Έτσι, εξοικονομήθηκε πολύτιμος χρόνος, αφού τα μέλη των ομάδων γνωρίζονταν μεταξύ τους και δεν χρειάστηκε η ανακατανομή σε καινούργιες ομάδες.

Επιπλέον, οι μαθητές γνώριζαν το ηλεκτρονικό περιβάλλον του ιστολογίου από σχετική παρουσίαση που τους είχε γίνει στο παρελθόν, ενώ ήταν πλήρως εξοικειωμένοι με το πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου (Word), το λογισμικό δημιουργίας παρουσίασης (PowerPoint) καθώς και με τη χρήση του διαδικτύου (Internet) για την αναζήτηση και αξιοποίηση πληροφοριακού υλικού.

Τέλος, δεν παρουσιάστηκε κανένα πρόβλημα στη διαθεσιμότητα του εργαστηρίου πληροφορικής του σχολείου. Χρησιμοποιήθηκαν έξι Η/Υ –αριθμός αντίστοιχος των ομάδων–, ενώ υπήρξε και η δυνατότητα χρήσης ηχείων. Επιπλέον, χρησιμοποιήθηκε και ο βιντεοπροβολέας για την παρουσίαση των ομαδικών εργασιών στην ολομέλεια της τάξης.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Μαριάννα Βενούτσου, Μορφές εξουσίας στο θέατρο. Σχέση υποταγής ή ανατροπή; Νεοελληνική Λογοτεχνία Α΄ Λυκείου, 2012.

Το σενάριο αντλεί

—

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εφαρμογή του παρόντος σεναρίου έλαβε χώρα το δεύτερο μισό του β' τετραμήνου του σχολικού έτους 2012-13 και κάλυψε τη θεματική ενότητα «Θέατρο» που, σύμφωνα με το [Νέο Πρόγραμμα Σπουδών](#) για το μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Α' Λυκείου, αποτελεί την τρίτη και τελευταία ενότητα που προτείνεται να διδαχθεί.

Οι μαθητές μελέτησαν αποσπάσματα θεατρικών έργων που τους δόθηκαν, σχολίασαν τους θεατρικούς χαρακτήρες και στάθηκαν κυρίως στην ανίχνευση κάποιας μορφής εξουσίας στα θεατρικά έργα. Επιπλέον, ερμήνευσαν τη στάση, τα αίτια και τα κίνητρα που οδηγούν κάποιους θεατρικούς ήρωες στην επιβολή της δύναμης και της εξουσίας, αλλά και τους λόγους για τους οποίους οι αποδέκτες της εξουσίας αυτής άλλοτε υποτάσσονται στη δύναμη του ισχυροτέρου και άλλοτε επαναστατούν.

Για την εξέταση όλων των παραπάνω ανατέθηκαν στους μαθητές ομαδικές δραστηριότητες, προκειμένου να αξιολογηθεί ο βαθμός συνεργασίας όλων και η συνεισφορά του κάθε μέλους στην ομάδα, ενώ οι ατομικές εργασίες που προβλέπονταν αντικαταστάθηκαν από ομαδικές, ύστερα από επιθυμία των ίδιων των μαθητών. Παρά ταύτα, η ατομική αξιολόγηση επιτεύχθηκε, κατά έναν βαθμό, στην Α' φάση εφαρμογής του σεναρίου, κατά την οποία η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε ήταν η μετωπική διδασκαλία και ο κάθε μαθητής συνέβαλε ατομικά, απαντώντας στα ερωτήματα που τέθηκαν.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Στόχος του συγκεκριμένου σεναρίου ήταν αφενός η ανίχνευση από τους μαθητές των αιτιών επιβολής κάθε μορφής εξουσίας και, παράλληλα, η ανίχνευση της στάσης που υιοθετούν οι άλλοι απέναντι σε αυτήν και αφετέρου, η κατανόηση του τρόπου με τον

οποίο όλα τα παραπάνω παρουσιάζονται στη λογοτεχνία και συγκεκριμένα στα θεατρικά έργα διαφορετικών θεατρικών συγγραφέων, διαφορετικών εποχών της Νεοελληνικής αλλά και της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας.

Οι μαθητές δεν στάθηκαν μόνο στην ανίχνευση των αιτιών επιβολής κάθε μορφής εξουσίας, ανάλογα με το κείμενο που τους δόθηκε προς μελέτη, αλλά, επιπλέον, εντόπισαν, ερμήνευσαν και σχολίασαν τους εκφραστικούς και αφηγηματικούς τρόπους, τις λεκτικές επιλογές, το ύφος που επέλεξε ο εκάστοτε θεατρικός συγγραφέας για να αποδώσει με ζωντανό και παραστατικό τρόπο τη δύναμη και την εξουσία κάποιων ηρώων και την τάση υποταγής ή ανατροπής των αποδεκτών της εξουσίας αυτής.

Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός πως, για την ενασχόληση με κάποιες δραστηριότητες των φύλλων εργασίας, οι μαθητές χρειάστηκε να αξιοποιήσουν την κριτική τους σκέψη και να προβούν σε μία συνειρμική ή μη σύνδεση των μορφών εξουσίας, όπως αυτές προβάλλονται στα θεατρικά έργα που διάβασαν, με τις δικές τους εμπειρίες και βιώματα, κάτι που αποδείχθηκε αρκετά ενδιαφέρον, καθώς οι ίδιοι οι μαθητές ως έφηβοι, όπως δήλωσαν, συχνά νιώθουν ότι γίνονται αποδέκτες διαφόρων μορφών εξουσίας (γονεϊκή κλπ).

Ο ομαδικός, τέλος, χαρακτήρας των δραστηριοτήτων συνέβαλε στη διαμόρφωση κλίματος οικειότητας και συνεργασίας, ενώ η αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών έδωσε μία άλλη ώθηση στο σενάριο, καθιστώντας το πιο ελκυστικό και ενδιαφέρον για τους μαθητές.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Με τη διδασκαλία του σεναρίου επιδιώξαμε οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να γνωρίσουν Έλληνες και ξένους θεατρικούς συγγραφείς,

- να κατανοήσουν πως σε κάθε θεατρικό έργο, όπως και σε κάθε λογοτεχνικό κείμενο, παρουσιάζονται αποκρυσταλλωμένες οι πολιτικές, κοινωνικές κλπ. απόψεις κάθε εποχής,
- να αντιληφθούν τη διαχρονικότητα του υπό εξέταση θέματος, δηλαδή της επιβολής οποιασδήποτε μορφής εξουσίας και τη στάση που διαμορφώνουν οι άλλοι απέναντι σε αυτήν.

Γνώσεις για τη λογοτεχνία

Με τη διδασκαλία του σεναρίου επιδιώξαμε οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να γνωρίσουν τη δομή ενός θεατρικού έργου,
- να γνωρίσουν τη δομή διαφορετικών κειμενικών ειδών (ημερολόγιο, θεατρική κριτική, θεατρικό μονόπρακτο),
- να διερευνήσουν τον ρόλο που διαδραματίζουν οι αφηγηματικοί τρόποι, τα εκφραστικά μέσα, το ύφος και η γλώσσα του κειμένου, προκειμένου να αποδοθεί μέσω του θεατρικού έργου ο ρόλος που διαδραματίζει η εξουσία στις σχέσεις των ανθρώπων .

Γραμματισμοί

Με τη διδασκαλία του σεναρίου επιδιώξαμε οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να γνωρίσουν, μέσα από τα θεατρικά έργα που μελέτησαν, τις διάφορες μορφές εξουσίας και να συνειδητοποιήσουν τον ρόλο που διαδραματίζουν στα θεατρικά έργα τα εξωγλωσσικά και τα παραγλωσσικά στοιχεία, το ύφος, ο επιτονισμός κλπ.,
- να ασκηθούν στη γραφή διαφορετικών κειμενικών ειδών, ενταγμένων σε επικοινωνιακό πλαίσιο (θεατρική κριτική, θεατρικό μονόπρακτο κλπ.),
- να εξοικειωθούν με τις Νέες Τεχνολογίες και να συνειδητοποιήσουν πως το μάθημα της λογοτεχνίας μπορεί να γίνει πιο ενδιαφέρον με τη συμβολή τους, είτε πρόκειται για την απλή εργαλειακή χρήση των προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένου (Word) και λογισμικού δημιουργίας παρουσιάσεων

(PowerPoint), είτε για την ανάρτηση των εργασιών στο ηλεκτρονικό περιβάλλον του ιστολογίου και τον σχολιασμό των εργασιών των άλλων ομάδων.

Διδακτικές πρακτικές

Η ενασχόληση των μαθητών με κάποιες από τις δραστηριότητες οδήγησε στην ανάπτυξη της αυτενέργειάς τους, μέσω των πρωτοβουλιών, της κριτικής τους σκέψης, της αναζήτησης και της δημιουργικής αξιοποίησης πληροφοριών, ενώ η εργασία σε ομάδες συνέβαλε τα μέγιστα στη διαμόρφωση κλίματος συνεργασίας των μελών των ομάδων, οι οποίες εργάστηκαν από κοινού για την επίτευξη ενός κοινού στόχου.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Το παρόν σενάριο στόχευε στην ενημέρωση των μαθητών για την τελευταία ενότητα του μαθήματος της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Α΄ Λυκείου με τίτλο «Θέατρο», την οποία πράγματι οι μαθητές γνώρισαν μελετώντας συγκεκριμένα αποσπάσματα θεατρικών έργων και παρακολουθώντας θεατρικές παραστάσεις των υπό εξέταση κειμένων στο διαδίκτυο.

Επιπλέον, το θέμα του σεναρίου προκάλεσε έντονο ενδιαφέρον στους μαθητές, οι οποίοι ταυτίστηκαν με κάποιους θεατρικούς χαρακτήρες, κυρίως με εκείνους που γίνονταν αποδέκτες μιας συγκεκριμένης μορφής εξουσίας, της γονεϊκής (θεατρικά έργα: [Βασιλιάς Αηρ](#), [Στέλλα Βιολάντη](#)).

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το συγκεκριμένο σενάριο συνδέεται άμεσα με την τρίτη και τελευταία ενότητα του [Νέου Προγράμματος Σπουδών](#) για το μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Α΄ Λυκείου, η οποία έχει τίτλο «Θέατρο». Πράγματι, το σενάριο που εφαρμόστηκε κάλυψε ένα μέρος της ενότητας και, ταυτοχρόνως, ήταν στο γενικότερο πνεύμα των στόχων και των δραστηριοτήτων που προτείνονται από το [Νέο Πρόγραμμα Σπουδών](#).

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του σεναρίου αξιοποιήθηκαν οι Νέες Τεχνολογίες. Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητές, προκειμένου να απαντήσουν στις δραστηριότητες που προτεινόταν στα φύλλα εργασίας, αναζήτησαν, αξιολόγησαν και χρησιμοποίησαν τις πληροφορίες που συγκέντρωσαν από διάφορες πηγές στο διαδίκτυο (Internet). Ασκήθηκαν στη παραγωγή γραπτού λόγου, χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου (Word) και το λογισμικό δημιουργίας παρουσιάσεων (PowerPoint), αλλά και στη δημιουργία πολυμεσικών κειμένων. Ταυτοχρόνως, η ανάρτηση των εργασιών στο ηλεκτρονικό περιβάλλον του ιστολογίου έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές να ενημερωθούν για τις εργασίες των υπολοίπων ομάδων και λειτούργησε ως χώρος συνάντησης.

Κείμενα

Λογοτεχνικά κείμενα σχολικών εγχειριδίων

ΚΝΑ Α' Λυκείου:

Βιτσέντζος Κορνάρος, [«Η Θυσία του Αβραάμ»](#) (απόσπασμα, σ. 97-100).

Μολιέρος, [«Ο αρχοντοχωριάτης»](#) (απόσπασμα, σ. 386-388).

Λάμπρος Πορφύρας, [«Το θέατρο»](#) (σ. 460).

Ουίλλιαμ Σαίξπηρ, [«Βασιλιάς Ληρ»](#) (απόσπασμα, σ. 390-396).

ΚΝΑ Β' Λυκείου:

Γιώργος Θεοτοκάς, [«Το τίμημα της λευτεριάς»](#) (σ. 362-371).

Γρηγόριος Ξενόπουλος, [«Το μυστικό της Κοντέσσας Βαλέραινας»](#) (απόσπασμα, σ. 107-118).

Γρηγόριος Ξενόπουλος, [«Στέλλα Βιολάντη»](#) (απόσπασμα, σ. 103-106).

ΚΝΑ Γ' Λυκείου:

Μπέρτολτ Μπρεχτ, [«Ο σπιούνος»](#) (σ. 416-426).

Κείμενα άλλων σχολικών βιβλίων:

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία Γενικής Παιδείας Γ' Λυκείου

Θουκυδίδη, *Περικλέους Επιτάφιος*, κεφ. [37-38](#), [40](#) (από τη [μετάφραση](#) του σχολικού εγχειριδίου).

Δογοτεχνικά κείμενα εκτός των σχολικών εγχειριδίων

Βιτσέντζος Κορνάρος, [Ερωτόκριτος](#). Επιμ. Γ.Π. Σαββίδης, ενότητα Δ', στ. 277-298, 309-360. Αθήνα: Ερμής, 1998.

Υποστηρικτικό υλικό

Βίντεο

[Απόψε αυτοσχεδιάζουμε](#) του Luigi Piradello, Δημήτρης Μυράτ, Θέατρο Αθηνών, 1961 (μουσική: Μάνος Χατζηδάκις, ερμηνεία: Δημήτρης Μυράτ) [πηγή: www.youtube.com].

[Η Θυσία του Αβραάμ](#) του Βιτσέντζου Κορνάρου, Αλέξης Μινωτής, Εθνικό Θέατρο, 1990 (θεατρική παράσταση) [πηγή: Ψηφιοποιημένο Αρχείο Εθνικού Θεάτρου].

[Μαντάμ Σουσου](#) του Δημήτρη Ψαθά, Γιώργος Αρμένης, Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, 2012 (θεατρική παράσταση) [πηγή: Ψηφιοποιημένο Αρχείο Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος].

[Ο Βασιλικός](#) του Αντώνιου Μάτεση, Βαγγέλης Θεοδωρόπουλος, Εθνικό Θέατρο, 1999 (θεατρική παράσταση) [πηγή: Ψηφιοποιημένο Αρχείο Εθνικού θεάτρου].

[Στέλλα Βιολάντη](#) του Γρηγόριου Ξενόπουλου, Πάνος Γλυκοφρύδης, τηλεοπτική εκπομπή «Το θέατρο της Δευτέρας», 1976 (θεατρική παράσταση) [πηγή: www.youtube.com].

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Α' φάση: πριν την ανάγνωση (1 ώρα)

1^η ώρα (αίθουσα προβολών)

Οι μαθητές κατά την 1^η αυτή ώρα της Α' φάσης μετέβησαν στην αίθουσα προβολών του σχολείου και αρχικά ενημερώθηκαν πως θα ασχοληθούν με την τρίτη θεματική ενότητα του μαθήματος της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας με τίτλο «Θέατρο». Στη συνέχεια, ενημερώθηκαν για το θέμα του σεναρίου που αφορά στην κάθε μορφή εξουσίας και στη στάση που υιοθετούν οι άλλοι απέναντι στη δύναμη του ισχυροτέρου. Στο άκουσμα του θέματος του σεναρίου, οι μαθητές έδειξαν αμέσως μεγάλο ενδιαφέρον και σχολίασαν πως και οι ίδιοι είτε στον χώρο του σχολείου, είτε στις φιλικές σχέσεις, είτε στο στενό οικογενειακό περιβάλλον έχουν κατά καιρούς δοκιμάσει τις ισορροπίες αυτής της σχέσης εξουσίας.

Στη συνέχεια, ανακοινώθηκε στους μαθητές πως κάποιες από τις δραστηριότητες, κατά τη διάρκεια όλων των φάσεων του σεναρίου, θα ήταν ομαδικές, επομένως, θα έπρεπε, όταν τους ζητούνταν, να συσταθούν σε ομάδες και να εργαστούν ομαδοσυνεργατικά. Μολονότι τους προτάθηκε να γίνει εκ νέου σύσταση των ομάδων, προκειμένου να έχουν την ευκαιρία να συνεργαστούν και με άλλους συμμαθητές τους και να επισφραγίσουν το κλίμα οικειότητας στην τάξη, στην πλειοψηφία τους ζήτησαν να συνεργαστούν με τα ίδια άτομα με τα οποία είχαν συνεργαστεί και στο παρελθόν, καθώς υπήρξε μεταξύ τους ο μεγαλύτερος βαθμός συνεννόησης. Έτσι, οι ομάδες παρέμειναν ως είχαν, έξι στον αριθμό, εκτός από μία η οποία από πενταμελής έγινε τετραμελής, διότι ένα από τα μέλη της διέκοψε τη φοίτηση στο σχολείο. Ζητήθηκε από τους μαθητές να κρατούν ατομικό και ομαδικό φάκελο, στον οποίο θα φύλασσαν τυχόν εργασίες ή υλικό που θα αξιοποιούσαν, κάτι το οποίο σε γενικές γραμμές τηρήθηκε με συνέπεια.

Λόγω της οκτάωρης διάρκειας του σεναρίου που εφαρμόστηκε στην τάξη, έναντι δώδεκα ωρών που προβλέπονταν στο συνταγμένο σενάριο, η Α' φάση διήρκεσε μία ώρα και ξεκίνησε στην ουσία με μία ερώτηση που τέθηκε ως αφόρμηση

στην ολομέλεια της τάξης. Οι μαθητές ρωτήθηκαν αν έχουν παρακολουθήσει προσφάτως ή στο παρελθόν κάποια θεατρική παράσταση ή αν έχουν πρωταγωνιστήσει σε κάποια, στο πλαίσιο πολιτιστικών προγραμμάτων του σχολείου τους. Ακούστηκαν πολλές απαντήσεις και συμμετείχαν σχεδόν όλοι οι μαθητές στη συζήτηση. Δύο, μάλιστα, δήλωσαν πως στο Γυμνάσιο είχαν συμμετάσχει στη θεατρική ομάδα του σχολείου τους και στο τέλος της σχολικής χρονιάς είχαν ανεβάσει μια θεατρική παράσταση. Ακολούθως, ζητήθηκε από τους μαθητές να ανακαλέσουν στη μνήμη τους προγενέστερες γνώσεις και ρωτήθηκαν αν θυμούνται στην τραγωδία του Ευρυπίδη *Ελένη*, την οποία διδάχθηκαν στη Γ΄ Γυμνασίου, ποιος ήταν ο βασιλιάς που κρατούσε αιχμάλωτη την Ελένη, επιβάλλοντας την εξουσία του και πώς αντέδρασε εκείνη. Οι μαθητές χωρίς δυσκολία απάντησαν στο ερώτημα και οδηγήθηκαν στο θέμα του σεναρίου που ήταν οι μορφές εξουσίας.

Λόγω της συμπύκνωσης της διάρκειας της Α΄ φάσης σε μία ώρα, δεν προβλήθηκαν στους μαθητές οι φωτογραφίες με τα κυριότερα στοιχεία μιας παράστασης, όπως τα θεατρικά κοστούμια, οι αφίσες των παραστάσεων, τα προσωπεία κλπ. Για τον ίδιο λόγο παραλείφθηκε και η προβολή του βίντεο με τον πρόλογο του έργου [Απόψε αυτοσχεδιάζουμε](#) του Luigi Piradello (μουσική: Μάνου Χατζηδάκι, ερμηνεία: Δημήτρη Μυράτ).

Μετά την αφόρμηση και την ανάκληση παλαιότερων γνώσεων, αναγνώστηκε στην τάξη το ποίημα «[Το θέατρο](#)» του Λάμπρου Πορφύρα (Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄ Λυκείου, σ. 460). Ακολούθησε, με αφορμή το συγκεκριμένο ποίημα, σύντομη συζήτηση και όχι γραπτή ατομική εργασία –για λόγους οικονομίας χρόνου– και οι μαθητές κλήθηκαν να απαντήσουν στο ερώτημα αν το θέατρο αποτελεί μία μικρογραφία της καθημερινής ζωής των ανθρώπων και με ποια στοιχεία του θεάτρου παρομοιάζει ο ποιητής τη ζωή των τελευταίων. Οι μαθητές απάντησαν, αν και σε αυτό το ερώτημα δεν υπήρξε μαζική συμμετοχή, αλλά ακούστηκαν συνολικά δύο-τρεις απαντήσεις.

Στο τέλος της ώρας, έγινε προβολή, με τη βοήθεια βιντεοπροβολέα και δύο ηχείων, ενός μικρού αντιπροσωπευτικού αποσπάσματος πέντε λεπτών από την Δ΄ πράξη του θεατρικού έργου [Ο βασιλικός](#) του Αντ. Μάτεση από το Ψηφιοποιημένο Αρχείο του Εθνικού Θεάτρου.

Μετά το τέλος της προβολής, ζητήθηκε από τους μαθητές να ανιχνεύσουν τη μορφή εξουσίας που εντόπισαν στο απόσπασμα που προβλήθηκε και να επισημάνουν τυχόν εξωγλωσσικά στοιχεία, να σχολιάσουν τον τόνο της φωνής των θεατρικών ηρώων, το ύφος τους κλπ., ενώ, ταυτόχρονα, να αναφέρουν αν τα πρόσωπα που ήταν αποδέκτες της εξουσίας επαναστατούν ή υποτάσσονται σε αυτήν. Καθώς δεν υπήρχε περισσότερος χρόνος, οι μαθητές δεν κατέγραψαν τις απαντήσεις τους σε μία ομαδική εργασία, όπως προβλεπόταν στο συνταγμένο σενάριο, αλλά υπήρξε ζωηρή συζήτηση στην τάξη, στην οποία συμμετείχαν αρκετοί μαθητές, δηλώνοντας, μάλιστα, πως τους άρεσε το απόσπασμα του θεατρικού έργου που παρακολούθησαν, ενώ κάποιοι από αυτούς ζήτησαν και την ηλεκτρονική διεύθυνση, προκειμένου να παρακολουθήσουν μεγαλύτερο μέρος της παράστασης.

Στη συνέχεια, τα δύο τελευταία λεπτά της ώρας μοιράστηκε στους μαθητές ένας πίνακας αξιολόγησης της Α΄ φάσης του σεναρίου, προκειμένου να προβληματιστούν σχετικά με την κατανόηση του θέματός του και την προσέλευση του ενδιαφέροντός τους. Από τον πίνακα αξιολόγησης που προτεινόταν στο συνταγμένο σενάριο αφαιρέθηκαν τα δύο τελευταία κριτήρια, που αφορούσαν στην αξιολόγηση του βαθμού συνεργασίας με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας, καθώς, λόγω της διάρκειας της Α΄ φάσης, δεν υπήρξε χρόνος να συντάξουν οι μαθητές κάποια γραπτή ομαδική εργασία, αλλά απάντησαν στα ερωτήματα που τους τέθηκαν προφορικά. Οι μαθητές πολύ γρήγορα συμπλήρωσαν τον πίνακα αξιολόγησης¹ και έτσι τελείωσε η πρώτη αυτή ώρα και, ταυτόχρονα, και η Α΄ φάση εφαρμογής του σεναρίου.

¹ Βλ. στον Φάκελο Τεκμηρίων το αρχείο *axiologisi_a_fasi*.

Β' φάση: κυρίως ανάγνωση (5 ώρες)

Κατά τη Β' φάση της εφαρμογής του σεναρίου, οι μαθητές προσήλθαν στο μάθημα με ζωνφό ενδιαφέρον και ανέμεναν την επιλογή των κειμένων, τα οποία θα επεξεργάζονταν. Για να έχουν όλοι γνώση των κειμένων των υπολοίπων ομάδων, μοιράστηκε ένα ανθολόγιο κειμένων με τα έργα που δεν ανθολογούνταν στο εγχειρίδιο της Α' Λυκείου, αλλά προέρχονταν από βιβλία άλλων τάξεων. Για λόγους οικονομίας, το ανθολόγιο κειμένων δεν μοιράστηκε ατομικά ανά μαθητή, αλλά ομαδικά, ένα σε κάθε ομάδα.

Επειδή το σενάριο εφαρμόστηκε σε 8 διδακτικές ώρες, χρειάστηκε να γίνει συμπύκνωση της διάρκειας της Β' φάσης από επτά ώρες, που προέβλεπε το συνταγμένο σενάριο, σε πέντε. Συνεπώς, παραλείφθηκε η πρώτη δραστηριότητα των φύλλων εργασίας και οι μαθητές ασχολήθηκαν με τις δύο από τις τρεις προτεινόμενες δραστηριότητες. Τους τονίστηκε, τέλος, πως θα εργάζονταν ομαδικά.

Πιο συγκεκριμένα, η Β' φάση εφαρμόστηκε ως ακολούθως:

2^η ώρα (σχολική αίθουσα)

Οι μαθητές ενημερώθηκαν για τα κείμενα με τα οποία θα ασχολούνταν εργαζόμενοι ομαδικά. Στην κατανομή των κειμένων συμμετείχαν και οι ίδιοι οι μαθητές, οι οποίοι εξέφρασαν την επιθυμία να επιλέξουν οι ίδιοι το θεατρικό έργο με το οποίο θα ασχολούνταν. Μάλιστα, το έργο του Ουίλλιαμ Σαίξπηρ με τίτλο [Βασιλιάς Αηρ](#) υπήρξε αντικείμενο διεκδίκησης δύο ομάδων, αλλά τελικώς η μία υποχώρησε και ανέλαβε να μελετήσει το έργο [Ο σπιόνος](#) του Μπέρτολτ Μπρεχτ. Έτσι, ενημερώθηκαν τα παιδιά για τα υπό εξέταση κείμενα και τους δόθηκε το ανθολόγιο κειμένων, όπως περιγράφηκε παραπάνω, ανά ομάδα. Συγκεκριμένα, τα κείμενα [Στέλλα Βιολάντη](#) και [Το μυστικό της Κοντέσσας Βαλέραινας](#) τους τονίστηκε πως θα διαβάζονταν ως παράλληλα. Έτσι, τα θεατρικά έργα που μελέτησαν συνολικά ήταν τα ακόλουθα:

Λογοτεχνικά κείμενα

Κείμενα:

Από τα σχολικά Ανθολόγια Λογοτεχνίας:

ΚΝΑ Α' Λυκείου:

Βιτσέντζος Κορνάρος, [«Η Θυσία του Αβραάμ»](#) (απόσπασμα, σ. 97-100).

Μολιέρος, [«Ο αρχοντοχωριάτης»](#) (απόσπασμα, σ. 386-388).

Ουίλλιαμ Σαίξπηρ, [«Βασιλιάς Ληρ»](#) (απόσπασμα, σ. 390-396).

ΚΝΑ Β' Λυκείου:

Γιώργος Θεοτοκάς, [«Το τίμημα της λευτεριάς»](#) (σ. 362-371).

Γρηγόριος Ξενόπουλος, [«Το μυστικό της Κοντέσσας Βαλέραινας»](#) (απόσπασμα, σ. 107-118).

ΚΝΑ Γ' Λυκείου:

Μπέρτολτ Μπρεχτ, [«Ο σπιούνος»](#) (σ. 416-426).

Στη συνέχεια, προτάθηκε στους μαθητές να αναγνωσθεί στην τάξη το κείμενο της Α' ομάδας με τίτλο [«Η Θυσία του Αβραάμ»](#) του Βιτσέντζου Κορνάρου, λόγω της δυσκολίας της γλώσσας, καθώς το συγκεκριμένο κείμενο ανήκει στην Κρητική λογοτεχνία. Οι μαθητές δεν έφεραν αντίρρηση, κατανόησαν τη δυσκολία της ομάδας που ανέλαβε να το μελετήσει, ενθουμούμενοι, όπως είπαν, και άλλα κείμενα της Κρητικής λογοτεχνίας που μελέτησαν στο Α' τετράμηνο, στο πλαίσιο της διδασκαλίας της ενότητας «Τα φύλα στη λογοτεχνία». Ταυτόχρονα, τους μοιράστηκε και το δελτίο ανάγνωσης, το οποίο συμπλήρωσαν² μετά την παροχή κάποιων διευκρινίσεων. Οι διευκρινίσεις αφορούσαν στα πρόσωπα του έργου, αφού για το περιεχόμενο είχαν ενημερωθεί και από την ανάγνωση του εισαγωγικού σημειώματος του σχολικού εγχειριδίου που προηγείται του κειμένου.

² Βλ. στον Φάκελο Τεκμηρίων το αρχείο deltia_anagnosis.

Για τα υπόλοιπα κείμενα τους ζητήθηκε να γίνει η ανάγνωση κατ' οίκον, αφού πρώτα έγινε συζήτηση στην τάξη για το περιεχόμενό τους, έτσι ώστε όλα τα παιδιά να έχουν γνώση τουλάχιστον του περιεχομένου των θεατρικών έργων με τα οποία ασχολήθηκαν οι συμμαθητές τους. Αυτό μάλλον λειτούργησε θετικά, καθώς πολύ λίγοι μαθητές, όπως αποδείχθηκε από τη συνέχεια της εφαρμογής του σεναρίου, ανέγνωσαν και τα υπόλοιπα υπό μελέτη κείμενα.

3^η ώρα (εργαστήριο πληροφορικής)

Κατά τη δεύτερη ώρα της Β' φάσης, οι μαθητές ρωτήθηκαν για την πορεία της ανάγνωσης των κειμένων που τους υποδείχθηκαν την προηγούμενη ώρα και μόνο δύο-τρεις μαθητές ανέφεραν ότι τα είχαν διαβάσει. Οι υπόλοιποι δήλωσαν ότι δεν είχαν προλάβει να τα διαβάσουν ή ότι, λόγω του όγκου των σελίδων των κειμένων, εγκατέλειψαν την προσπάθεια. Έτσι, δόθηκε ο λόγος στους μαθητές που είχαν ολοκληρώσει την ανάγνωση κατ' οίκον, για να ενημερώσουν εν τάχει την ολομέλεια της τάξης για τις εντυπώσεις που τους δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης για την εποχή στην οποία γράφθηκε το καθένα, πράγμα το οποίο έπραξαν συμβουλευόμενοι τα αναγνωστικά δελτία που είχαν συμπληρώσει.

Στη συνέχεια, οι μαθητές, οι οποίοι ήδη είχαν μεταβεί στο εργαστήριο πληροφορικής³, χωρίστηκαν σε ομάδες και τους δόθηκαν τα φύλλα εργασίας. Κάθε ομάδα χρησιμοποιώντας από έναν Η/Υ ασχολήθηκε με την πρώτη δραστηριότητα του φύλλου εργασίας. Αξίζει να σημειωθεί πως όλες οι ομάδες εργάστηκαν με ζήλο, περισσότερο από ό,τι συνέβη κατά τη διδασκαλία των δύο προηγούμενων ενοτήτων, σύμφωνα πάντα με το Ν.Π.Σ. για τη Νεοελληνική Λογοτεχνία της Α' Λυκείου. Οι μαθητές γενικότερα κατανόησαν τη φιλοσοφία των δραστηριοτήτων, δεν ζήτησαν διευκρινίσεις και απάντησαν στο πρώτο ερώτημα που τους τέθηκε⁴. Εξαίρεση αποτέλεσε η Α' ομάδα που παρά το γεγονός πως η επεξεργασία του κειμένου που

³ Βλ. ό.π. το αρχείο foto_b_fasi_ergasthrio.

⁴ Βλ. ό.π. το αρχείο b_omada_b_fasi.

είχαν να μελετήσουν ([Η Θυσία του Αβραάμ](#)) έγινε στην τάξη, δυσκολεύτηκαν στη μετατροπή του θεατρικού έργου σε αφηγηματικό και χρειάστηκε να επέμβω, προκειμένου να τους δοθούν περαιτέρω διευκρινίσεις⁵.

Με τη λήξη αυτής της ώρας όλες οι ομάδες πρόλαβαν να ολοκληρώσουν τις εργασίες τους, εκτός από μία που ζήτησε να μείνει εντός του εργαστηρίου πληροφορικής και το διάλειμμα, προκειμένου να ολοκληρώσει ό,τι της είχε ανατεθεί. Στο τέλος της ώρας, επίσης, ζητήθηκε από τις ομάδες να αναρτήσουν τις εργασίες τους στο ιστολόγιο της τάξης, για να μπορέσουν και οι υπόλοιπες ομάδες να έχουν γνώση της εργασίας τους αλλά και για να προβούν σε σχολιασμό και ανατροφοδότηση, κάτι το οποίο εν τέλει δεν έγινε και ζήτησαν, προκειμένου να μη διαθέσουν το διάλειμμά τους, να το κάνουν κατ' οίκον.

4^η-5^η ώρα (εργαστήριο πληροφορικής)

Την επόμενη εβδομάδα, οι ομάδες μετέβησαν εκ νέου στο εργαστήριο πληροφορικής και ασχολήθηκαν με τη δεύτερη και τελευταία δραστηριότητα της Β' φάσης. Η δραστηριότητα αυτή απαιτούσε την αναζήτηση, τη συγκέντρωση και αξιοποίηση πληροφοριών από ιστοσελίδες του διαδικτύου. Οι μαθητές αντιμετώπισαν ένα πρόβλημα λόγω της αργής σύνδεσης στο διαδίκτυο, αλλά εν τέλει μπόρεσαν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της δραστηριότητας και μάλιστα όσες ομάδες έπρεπε να δημιουργήσουν την αφίσα του θεατρικού έργου, το οποίο διάβασαν, έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον, αναζητώντας φωτογραφίες και λοιπές πληροφορίες, προκειμένου να δημιουργήσουν την καλύτερη δυνατή αφίσα⁶.

Οι ομάδες γενικότερα εργάστηκαν χωρίς να ζητήσουν επιπλέον διευκρινίσεις. Μόνο η Α' ομάδα για άλλη μία φορά χρειάστηκε τη βοήθειά μου. Η συγκεκριμένη ομάδα κλήθηκε, αφού παρακολουθήσει απόσπασμα από την παράσταση του έργου [Η Θυσία του Αβραάμ](#) και διαβάσει τις κριτικές από το [ψηφιοποιημένο αρχείο του](#)

⁵ Βλ. ό.π. το a_omada_b_fasi.

⁶ Βλ. ό.π. το afisa_parastasis.

Εθνικού θεάτρου, να γράψει τη δική της θεατρική κριτική. Οι μαθητές της συγκεκριμένης ομάδας ζήτησαν διευκρινίσεις σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να δίνει μια θεατρική κριτική, οι οποίες και τους δόθηκαν και, στη συνέχεια, ενθαρρύνθηκαν να συνεχίσουν και να ολοκληρώσουν την εργασία τους. Έτσι, τελειώσε το διάωρο, κατά τη διάρκεια του οποίου οι ομάδες εργάστηκαν στο εργαστήριο πληροφορικής. Για την εξασφάλιση ενός συνεχόμενου διάρου έγινε μία αλλαγή στο πρόγραμμα της συγκεκριμένης εβδομάδας και δανειστήκαμε τις συνεχόμενες ώρες του μαθήματος της νεοελληνικής γλώσσας.

6^η ώρα (αίθουσα προβολών)

Την επόμενη εβδομάδα πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση των ομαδικών εργασιών στην ολομέλεια της τάξης. Οι μαθητές μετέβησαν στην αίθουσα προβολών του σχολείου και με τη βοήθεια βιντεοπροβολέα και ηχείων παρουσίασαν τις εργασίες τους. Χαρακτηριστικό υπήρξε το γεγονός πως όλοι οι μαθητές ενθουσιάστηκαν από τα αποτελέσματα των εργασιών τους, ενώ είπαν πως συνεργάστηκαν όλοι και έδωσαν το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Οι ομάδες παρουσίασαν τις εργασίες τους με τη σειρά, ξεκινώντας από την Α' ως τη Στ'. Για να μπορέσουν να παρουσιαστούν οι εργασίες όλων των ομάδων, μεταφέρθηκαν σε ένα λογισμικό παρουσίασης, ακόμα και αυτές που είχαν γραφεί σε αρχείο επεξεργασίας κειμένου (Word). Μετά την παρουσίαση της δουλειάς κάθε ομάδας, δόθηκε χρόνος 1-2 λεπτών, προκειμένου να προβούν όλοι οι μαθητές σε μία σύντομη αξιολόγηση των ομαδικών εργασιών. Πρέπει εδώ να ειπωθεί πως κάτι τέτοιο υπήρξε αναγκαίο, μιας που τελικά οι ομάδες δεν ανήρτησαν στο ιστολόγιο της τάξης τις εργασίες τους, όπως είχαν υποσχεθεί σε προηγούμενη διδακτική ώρα, και επομένως, δεν υπήρξε η δυνατότητα ανατροφοδότησης και σχολιασμού των προσπαθειών των άλλων ομάδων, κάτι το οποίο, τελικά επιτεύχθηκε την ώρα της παρουσίασης, κατά τη διάρκεια της οποίας ακούστηκαν διάφορα σχόλια, θετικά και αρνητικά, για όλες τις εργασίες.

Συνεπώς, η ανάρτηση των εργασιών των παιδιών στο ηλεκτρονικό περιβάλλον του ιστολογίου έγινε από την εκπαιδευτικό στην ιστοσελίδα www.marvenous.blogspot.com και ζητήθηκε από τους μαθητές ασύγχρονα, έστω και μετά την παρουσίαση των εργασιών, να προβούν στον σχολιασμό των προσπαθειών των άλλων ομάδων, κάτι το οποίο οι μαθητές πάλι παραμέλησαν να κάνουν.

Γ' φάση: μετά την ανάγνωση (2 ώρες)

7^η ώρα (εργαστήριο πληροφορικής)

Κατά την πρώτη αυτή ώρα της Γ' φάσης οι μαθητές μετέβησαν στην αίθουσα του εργαστηρίου πληροφορικής. Πριν την έναρξη της ενασχόλησής τους με οποιαδήποτε εργασία, τους έγινε υπενθύμιση της υποχρέωσής τους να μεταβούν στο ιστολόγιο της τάξης και να προβούν σε σχολιασμό των εργασιών των άλλων ομάδων. Οι μαθητές ανέφεραν ως δικαιολογία πως δεν έβρισκαν τον χρόνο, πως ένιωθαν μεγάλη πίεση από την υποχρέωσή τους να μελετήσουν, λόγω των τελευταίων διαγωνισμάτων με τη λήξη του Β' τετραμήνου ή λόγω των εξετάσεων που επέκειντο σε μικρό χρονικό διάστημα για την απόκτηση πιστοποιητικών γλωσσομάθειας.

Στη συνέχεια, τους υποδείχθηκε η δραστηριότητα, με την οποία έπρεπε να ασχοληθούν. Λόγω της οκτάωρης διάρκειας του σεναρίου και των δύο αντί τριών ωρών που προέβλεπε το αρχικό σενάριο για τη Γ' φάση, έπρεπε να γίνει παράλειψη κάποιων δραστηριοτήτων. Έτσι, επιλέχθηκε να ασχοληθούν οι μαθητές με τη Β' δραστηριότητα, η οποία έδινε τη δυνατότητα αυτενέργειας και πρωτοβουλιών, καθώς απαιτούσε τη συγγραφή από τους μαθητές δικών τους θεατρικών μονόπρακτων με θέμα «Μορφές εξουσίας. Σχέση υποταγής ή ανατροπή;»

Προτάθηκε στους μαθητές να εργαστούν ατομικά σε αυτήν τη φάση, προκειμένου να επιτευχθεί η ατομική αξιολόγηση, αλλά στο σύνολό τους εξέφρασαν την επιθυμία να εργαστούν ομαδικά, καθώς συνειδητοποίησαν, όπως είπαν, ότι μέσω της συνεργασίας με τους συμμαθητές τους, μπορούν να έχουν καλύτερα

αποτελέσματα, κάτι το οποίο έγινε δεκτό. Επομένως, αμέσως τα παιδιά χωρίστηκαν σε ομάδες και κάθε μία χρησιμοποίησε από έναν Η/Υ.

Οι μαθητές κατά τη διάρκεια ενασχόλησης με αυτήν τη δραστηριότητα δεν εξέφρασαν καμία απορία και εργάστηκαν με πολύ ζήλο. Κάποιες από αυτές είχαν τόσο ενθουσιαστεί που έγραψαν μεγαλύτερα σε έκταση θεατρικά μονόπρακτα. Επειδή, μάλιστα, δεν πρόλαβαν να τα ολοκληρώσουν μέσα σε αυτήν τη διδακτική ώρα, θέλησαν να συνεχίσουν στο διάλειμμα, κάτι το οποίο έκαναν και τήρησαν την υπόσχεσή τους, δίνοντάς μου την επόμενη ώρα, κατά την οποία είχαν μάθημα με άλλον συνάδελφο, ολοκληρωμένη τη δουλειά τους⁷.

Πρέπει να σημειωθεί πως κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης, η ομάδα που είχε να μελετήσει στη Β' φάση το κείμενο του Γεωργίου Θεοτοκά, [Το τίμημα της λευτεριάς](#), δεν συμφωνούσε ως προς τους θεατρικούς χαρακτήρες που θα αποτελούσαν τους ήρωες του θεατρικού μονόπρακτου που θα δημιουργούσαν, καθώς ένα μέλος της ομάδας επιθυμούσε να γράψουν ένα μονόπρακτο με ιστορικό ενδιαφέρον, κάτι που έβρισκε αντίθετα τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας. Αυτό το γεγονός είχε ως αποτέλεσμα η ομάδα να χωριστεί και να περιοριστεί στα τρία μέλη, τα οποία εργάστηκαν ομαδικά και ο μαθητής που αποτελούσε το τέταρτο μέλος της ομάδας, μετά τη διαφωνία που προηγήθηκε, εξέφρασε την επιθυμία να εργαστεί ατομικά και να συγγράψει το δικό του θεατρικό μονόπρακτο⁸, κάτι για το οποίο ενθαρρύνθηκε, καθώς θεωρήθηκε πολύ σημαντική η εμπλοκή του με κάθε τρόπο στη διαδικασία της Γ' φάσης και όχι η περιθωριοποίησή του.

Ας σημειωθεί εδώ πως τη συγκεκριμένη μέρα η τετραμελής Στ' ομάδα δεν συνέγραψε το δικό της θεατρικό μονόπρακτο, καθώς τρία από τα μέλη της απουσίαζαν, λόγω συμμετοχής τους σε σχολικούς αθλητικούς αγώνες στίβου. Έτσι, το μέλος της ομάδας αυτής που έμεινε ενώθη με την Ε' ομάδα, μετά την

⁷ Βλ. ό.π. το [g_fasi_theatrika](#).

⁸ Βλ. στον Φάκελο Τεκμηρίων τον υποφάκελο [atom_theatrico](#).

αποχώρηση του μαθητή που εργάστηκε ατομικά, εξαιτίας της διαφωνίας που περιγράφηκε παραπάνω⁹.

Και κατά τη Γ' φάση, οι μαθητές παραμέλησαν, για τους ίδιους λόγους που είχαν αναφέρει και την προηγούμενη διδακτική ώρα, την ανάρτηση των εργασιών τους στο ιστολόγιο της τάξης, κάτι το οποίο τελικά έγινε από εμένα. Τους υπενθύμισα, ωστόσο, να εισέλθουν στο ιστολόγιο, για να σχολιάσουν τις εργασίες των υπολοίπων ομάδων, κάτι που δεν έγινε και πάλι.

Χαρακτηριστικό, τέλος, υπήρξε το γεγονός πως όλες σχεδόν οι ομάδες συνέγραψαν θεατρικά μονόπρακτα με θέμα τη γονεϊκή εξουσία και μάλιστα την πατρική. Μόνο μια ομάδα αναφέρθηκε στη σχέση εξουσίας που δημιουργείται στον χώρο του σχολείου μεταξύ των εκπαιδευτικών και των παιδιών, κάτι το οποίο φανερώνει πως οι μαθητές αξιοποίησαν, ενδεχομένως, τυχόν εμπειρίες τους ή ακούσματά τους για να αναφερθούν σε μια μορφή εξουσίας που ίσως να έχουν ακούσει, δει ή γνωρίσει και τους φάνηκε πιο εύκολο να περιγράψουν. Αντιθέτως, καμιά ομάδα δεν αναφέρθηκε σε άλλες μορφές εξουσίας, όπως για παράδειγμα η πολιτική. Επιπλέον, λόγω ίσως της επαναστατικής φύσης των εφήβων, σχεδόν όλοι οι μαθητές επέλεξαν να αναφερθούν στην ανατροπή προς κάθε μορφή εξουσίας και όχι την υποταγή σε αυτήν.

8^η ώρα (αίθουσα προβολών)

Την επόμενη ώρα οι μαθητές μετέβησαν στην αίθουσα προβολών του σχολείου, προκειμένου να γίνει η παρουσίαση των ομαδικών εργασιών στην ολομέλεια της τάξης. Με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα παρουσιάστηκαν οι εργασίες με τη σειρά.

Οι ομάδες έπρεπε να παρουσιάσουν τα θεατρικά μονόπρακτα που συνέγραψαν δραματοποιώντας τα. Κάποιοι μαθητές είχαν ήδη προετοιμάσει τη δραματοποίησή τους, σχεδόν είχαν μάθει τους ρόλους τους, τους οποίους εμπλούτισαν με

⁹ Βλ. στον Φάκελο Τεκμηρίων το αρχείο g_fasi_theatrika.

εξωγλωσσικά στοιχεία, με το κατάλληλο ύφος και χαρακτηριστικούς επιτονισμούς, καθιστώντας τη δραματοποίηση ενδιαφέρουσα και παραστατική.

Δύο από τις ομάδες, όμως, λόγω του συνεσταλμένου χαρακτήρα των μελών τους, δεν επιθυμούσαν να δραματοποιήσουν το δικό τους θεατρικό μονόπρακτο. Η μία εκ των δύο περιορίστηκε στη παρουσίαση της εργασίας, μέσω μιας ανάγνωσης με διαμοιρασμό ρόλων, ενώ η άλλη ομάδα δεν έβρισκε το θάρρος ούτε αυτό να πράξει ενώπιον της ολομέλειας και έτσι προσφέρθηκαν τα μέλη άλλης ομάδας να δραματοποιήσουν το μονόπρακτο. Όλες οι εργασίες κέρδισαν το χειροκρότημα, ενώ υπήρξε χρόνος, μετά την παρουσίαση καθεμιάς, να σχολιάσουν οι μαθητές σύντομα τη μορφή της εξουσίας που προβάλλεται και αν υπάρχει ανατροπή ή υποταγή σε αυτήν.

Με το τέλος της παρουσίασης των ομαδικών εργασιών, ο μαθητής που κατά την προηγούμενη διδακτική ώρα αποσπάστηκε, λόγω διαφωνίας, από την ομάδα του θέλησε να παρουσιάσει και εκείνος το θεατρικό μονόπρακτο που συνέγραψε, το οποίο, καθώς είχε κρατήσει σε χειρόγραφο μορφή, διάβασε από το τετράδιό του. Μετά την ανάγνωση, όλοι οι μαθητές ενθουσιάστηκαν, τον χειροκρότησαν για την προσπάθειά του και έκαναν πολύ θετικά σχόλια.

Στα 2-3 τελευταία λεπτά της ώρας μοιράστηκε στους μαθητές ένας πίνακας, προκειμένου να προβούν σε αξιολόγηση περί της αποτελεσματικότητας του σεναρίου, του βαθμού συνεργασίας με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας κλπ.¹⁰

¹⁰ Βλ. ό.π. το *axiologisi_g_fasi*.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλο εργασίας Α΄ - Α΄ ομάδα

Κείμενο: Κορνάρος, Βιτσέντζος, [Η Θυσία του Αβραάμ](#), απόσπασμα, Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄ Λυκείου, σελ. 97-100.

Β΄ φάση- δραστηριότητες

1^η ώρα . Σχολική τάξη.

Ξεκινά η ανάγνωση των κειμένων στην τάξη.

2^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

1. Στο θρησκευτικό αυτό δράμα του Β. Κορνάρου ο συγγραφέας παρουσιάζει με αριστοτεχνικό τρόπο τον ανθρώπινο πόνο, ψυχογραφώντας τους χαρακτήρες του. Μετατρέψτε το απόσπασμα του θεατρικού αυτού έργου (σελ. 97-98) σε αφηγηματικό, γράφοντάς το σε ένα αρχείο Word. (10-12 γραμμές). Στη συνέχεια, να συγκρίνετε τις δύο αποδόσεις, τη θεατρική και την αφηγηματική, ως προς: α. τη συγκίνηση των ηρώων, β. την απόδοση της υποταγής τους στο θρησκευτικό αίσθημα. Ποια από τις δύο παραπάνω αποδόσεις καταφέρνει να δείξει καλύτερα τα προαναφερθέντα και γιατί, κατά τη γνώμη σας; (ομαδική εργασία).

3^η -4^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής

2. Μεταβείτε στο [ψηφιοποιημένο αρχείο του Εθνικού θεάτρου](#) και διαβάστε τις [κριτικές](#) που έχουν γραφτεί για τις παραστάσεις του θεατρικού έργου *Θυσία του Αβραάμ*. Στη συνέχεια, αφού παρακολουθήσετε απόσπασμα από την [παράσταση](#), σε ένα αρχείο Word γράψτε τη δική σας κριτική και αναρτήστε την στο ηλεκτρονικό

περιβάλλον του μαθήματος (ιστολόγιο), ώστε οι συμμαθητές σας να μπορούν να αφήσουν τα σχόλιά τους. (ομαδική εργασία).

5^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων στην ολομέλεια της τάξης.

Γ΄ φάση- δραστηριότητες

1^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

Γράψτε το δικό σας θεατρικό μονόπρακτο, σύντομο σε έκταση, με θέμα «Μορφές εξουσίας. Σχέση υποταγής ή ανατροπή;»

2^η ώρα. Αίθουσα προβολών.

Παρουσιάστε τα δραματικά μονόπρακτα που δημιουργήσατε στην ολομέλεια της τάξης, προβαίνοντας σε δραματοποίησή τους.

Φύλλο εργασίας Β΄ - Β΄ ομάδα

Κείμενο: Μολιέρος, [Ο αρχοντοχωριάτης](#), απόσπασμα, Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄ Λυκείου, σελ. 386-388

Β΄ φάση- δραστηριότητες

1^η ώρα . Σχολική τάξη.

Ξεκινά η ανάγνωση των κειμένων στην τάξη.

2^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

1.Ο κ. Γιολδάνης του θεατρικού έργου *Ο Αρχοντοχωριάτης* περιγράφεται ως νεόπλουτος αστός που προσπαθεί να μοιάσει σε αριστοκράτη της εποχής του. Ως εκ τούτου η υποταγή του στην «εξουσία του πλούτου» είναι τέτοια που προσπαθεί ακόμη να αλλάξει την τύχη των μελών της οικογένειάς του. Πώς αντιδρά σε αυτό η κα. Γιολδάνη και γιατί; Συμμερίζεται την άποψή του ή «συγκρούεται» μαζί του στην προσπάθειά της να του αλλάξει γνώμη; Καταγράψτε την απάντησή σας σε ένα αρχείο Word (8-10 γραμμές, ομαδική εργασία). Στη συνέχεια, μεταβείτε στην ιστοσελίδα του [Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος](#) και διαβάστε απόσπασμα από την Α΄ πράξη της κωμωδίας του Δημήτρη Ψαθά *Μαντάμ Σουσου*. Ετοιμάστε 2-3 διαφάνειες σε ένα λογισμικό παρουσίασης, στις οποίες θα προβαίνετε σε μία σύγκριση: α. του κ. Γιολδάνη με τη Μαντάμ Σουσου και β. της κας Γιολδάνη με τον Παναγιωτάκη. Αναρτήστε τις εργασίες σας στο ιστολόγιο του μαθήματος, για να δεχθείτε ανατροφοδότηση και από τις άλλες ομάδες των συμμαθητών σας.

3^η- 4^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής

2. Αναζητήστε στο ψηφιοποιημένο αρχείο του Εθνικού θεάτρου [προγράμματα για τη θεατρική παράσταση *Ο αρχοντοχωριάτης*](#) και δημιουργήστε το δικό σας πρόγραμμα για την παράσταση.

Στη συνέχεια, καλείστε να ταυτιστείτε με τον κεντρικό χαρακτήρα της κωμωδίας *Ο Αρχοντοχωριάτης*, δηλ. τον κ. Γιολδάνη και από τη δική του οπτική γωνία να καταγράψετε σε ένα αρχείο Word τις κυριότερες σκέψεις του σε μία σελίδα ημερολογίου του. (8-10 γραμμές, ομαδική εργασία). Αναρτήστε τις εργασίες σας στο ιστολόγιο του μαθήματος, προκειμένου να δεχθείτε ανατροφοδότηση και από τις άλλες ομάδες.

5^η ώρα. Αίθουσα προβολών

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων στην ολομέλεια της τάξης.

Γ΄ φάση- δραστηριότητες

1^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

Γράψτε το δικό σας θεατρικό μονόπρακτο, σύντομο σε έκταση, με θέμα «Μορφές εξουσίας. Σχέση υποταγής ή ανατροπή;»

2^η ώρα. Αίθουσα προβολών.

Παρουσιάστε τα δραματικά μονόπρακτα που δημιουργήσατε στην ολομέλεια της τάξης, προβαίνοντας σε δραματοποίησή τους.

Φύλλο εργασίας Γ΄- Γ΄ομάδα

Β΄φάση- δραστηριότητες

Κείμενο: Σαίξπηρ, Ουίλλιαμ, [Βασιλιάς Ληρ](#), απόσπασμα, Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄ Λυκείου, σελ 390-396

1^η ώρα . Σχολική τάξη.

Ξεκινά η ανάγνωση των κειμένων στην τάξη.

2^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

1. Στην Α΄ Πράξη, Σκηνή 1 (Β΄ απόσπασμα) του θεατρικού έργου που πραγματεύεστε παρουσιάζεται, μέσω της σκιαγράφησης της προσωπικότητας του βασιλιά Ληρ, η πατρική εξουσία που επιβάλλει ο πατέρας Ληρ στις κόρες του. Πώς αντιδρά η κάθε μία στην πίεση του πατέρα της να αποδείξει την αγάπη της στο πρόσωπό του; Δημιουργήστε ένα λογισμικό παρουσίασης με τέσσερεις διαφάνειες, στις οποίες: α. θα σκιαγραφήσετε την προσωπικότητα του πατέρα Ληρ, παρουσιάζοντας και τον τρόπο με τον οποίο εκείνος επιβάλλει την εξουσία του και β. θα αναφερθείτε στην αντίδραση και τις ενέργειες κάθε μίας από τις τρεις κόρες απέναντι στην εξουσία του πατέρα, αλλά και τις αιτίες, που, κατά τη γνώμη σας, υπαγορεύουν αυτή τους τη στάση. (ομαδική εργασία).

3^η -4^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής

2. Ξαναγράψτε σε ένα αρχείο Word την Α΄ πράξη, σκηνή 1 του θεατρικού έργου που σας δόθηκε να διαβάσετε, αφαιρώντας, όμως, τους χαρακτήρες των δύο θυγατέρων του βασιλιά, της Γονερίλης και της Ρεγάνης. Πιστεύετε ότι ο βασιλιάς-πατέρας απευθυνόμενος μόνο στη μία κόρη του θα επιδείκνυε την ίδια σκληρότητα και πώς θα

αντιδρούσε εκείνη; Δραματοποιήστε το μονόπρακτο που θα συγγράψετε. Στη συνέχεια, δημιουργήστε σε ένα αρχείο Word ή λογισμικού παρουσίασης ένα πρόγραμμα για τη θεατρική παράσταση που θα μπορούσατε να ανεβάσετε, στηριζόμενοι στο μονόπρακτο που δημιουργήσατε, αφού πρώτα παρατηρήσετε τα [προγράμματα](#) των θεατρικών παραστάσεων του θεατρικού έργου *Βασιλιάς Αηρ* από το [ψηφιοποιημένο αρχείο του Εθνικού Θεάτρου](#) (ομαδική εργασία). Αναρτήστε τις εργασίες σας στο ιστολόγιο του μαθήματος, για να μπορέσουν οι συμμαθητές σας να προβούν σε σχόλια και να καταγράψουν τις απόψεις τους.

5^η ώρα. Αίθουσα προβολών

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων στην ολομέλεια της τάξης.

Γ' φάση- δραστηριότητες

1^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

Γράψτε το δικό σας θεατρικό μονόπρακτο, σύντομο σε έκταση, με θέμα «Μορφές εξουσίας. Σχέση υποταγής ή ανατροπή;»

2^η ώρα. Αίθουσα προβολών.

Παρουσιάστε τα δραματικά μονόπρακτα που δημιουργήσατε στην ολομέλεια της τάξης, προβαίνοντας σε δραματοποίησή τους.

Φύλλο εργασίας Δ΄ - Δ΄ομάδα

Κείμενο: Ξενόπουλος, Γρηγόριος, Στέλλα Βιολάντη, απόσπασμα, Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β΄ Λυκείου, σελ. 103-106.

Β΄ φάση-δραστηριότητες

1^η ώρα . Σχολική τάξη.

Ξεκινά η ανάγνωση των κειμένων στην τάξη.

2^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

1. Στο απόσπασμα του έργου *Στέλλα Βιολάντη* που σας δόθηκε είναι έντονη η πατρική εξουσία που κορυφώνεται με τη φράση «Όχι. Ο πατέρας σου σε ορίζει», την οποία απευθύνει η Βιολάνταινα στην κόρη της (σελ 104 σχολικού εγχειριδίου). Πώς βιώνουν αυτήν την εξουσία του πατέρα η μάνα Βιολάνταινα και πώς η κόρη; Ποια υποτάσσεται και ποια επαναστατεί; Δημιουργήστε σε ένα λογισμικό παρουσίασης δύο διαφάνειες. Στη μία θα σκιαγραφείτε την προσωπικότητα της μάνας και την αντίδρασή της απέναντι στην απόφαση του πατέρα και στην άλλη την αντίδραση της κόρης.

Στη συνέχεια, μεταβείτε στην ιστοσελίδα του [Σπουδαστηρίου Νέου Ελληνισμού](#) και διαβάστε του στίχους 277-298 και 309-360 της Δ΄ ενότητας του Ερωτόκριτου του Β. Κορνάρου. Προβείτε σε μία σύγκριση της Στέλλας Βιολάντη και της Αρετούσας ως προς τον τρόπο που οι δύο αυτοί λογοτεχνικοί χαρακτήρες βιώνουν την εξουσία του πατέρα τους. Ποιες είναι οι ομοιότητες; Υπάρχουν διαφορές; Παρουσιάστε τα αποτελέσματα των εργασιών σας σε ένα λογισμικό παρουσίασης (2-4 διαφάνειες, ομαδική εργασία). Αναρτήστε την εργασία σας στο ιστολόγιο του μαθήματος, για να αφήσουν οι υπόλοιποι συμμαθητές σας τα σχόλιά τους.

3^η -4^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής

2. Μεταβείτε στην ιστοσελίδα <http://www.youtube.com/watch?v=KMNSN197tJ0> και δείτε την θεατρική απόδοση της *Στέλλας Βιολάντη* (σκηνοθεσία Πάνου Γλυκοφρύδη από την εκπομπή *Το θέατρο της Δευτέρας*. Πρώτη προβολή: 24/5/1976). Παρακολουθήστε κυρίως την τελευταία σκηνή της παράστασης, στην οποία η Στέλλα Βιολάντη συνομιλεί με τη μητέρα της (από το 1.03΄έως και το 1.11΄του βίντεο). Προσπαθήστε να συγκρίνετε το απόσπασμα του λογοτεχνικού έργου *Στέλλα Βιολάντη* με τη θεατρική απόδοσή του. Τι παρατηρείτε; Η σκληρότητα του πατέρα και η μη υποταγή της κόρης αποδίδονται το ίδιο παραστατικά και στα δύο; Παρουσιάστε τα αποτελέσματα των εργασιών σας σε ένα λογισμικό παρουσίασης που θα περιέχει 2-4 διαφάνειες. (ομαδική εργασία). Αναρτήστε την εργασία σας στο ιστολόγιο του μαθήματος, για να μπορούν οι συμμαθητές σας να προβούν σε ανατροφοδότηση.

5^η ώρα. Αίθουσα προβολών

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων στην ολομέλεια της τάξης.

Γ΄ φάση- δραστηριότητες

1^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

Γράψτε το δικό σας θεατρικό μονόπρακτο, σύντομο σε έκταση, με θέμα «Μορφές εξουσίας. Σχέση υποταγής ή ανατροπή;»

2^η ώρα. Αίθουσα προβολών.

Παρουσιάστε τα δραματικά μονόπρακτα που δημιουργήσατε στην ολομέλεια της τάξης, προβαίνοντας σε δραματοποίησή τους.

Φύλλο εργασίας Ε΄ - Ε΄ Ομάδα

Κείμενο: Θεοτοκάς, Γεώργιος, [Το τίμημα της λευτεριάς](#), απόσπασμα Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β΄ Λυκείου, σελ. 362-371.

Β΄ φάση-δραστηριότητες

1^η ώρα . Σχολική τάξη.

Ξεκινά η ανάγνωση των κειμένων στην τάξη.

2^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

1. Με ποιες ενέργειες, πράξεις ή λόγια ο Αλή Πασάς επιβάλλει την εξουσία στους υπηκόους του; Βρείτε συγκεκριμένα αποσπάσματα μέσα από το κείμενο που να επιβεβαιώνουν την παραπάνω ρήση. Πώς αντιδρούν οι υπήκοοί του; Υποτάσσονται ή αντιδρούν; Υπάρχει μία σκηνή που κάποιος υπήκοος του Αλή Πασά συγκρούεται έστω και προσωρινά μαζί του. Εντοπίστε την και σχολιάστε τον ρόλο της στην εξέλιξη της πλοκής. Καταγράψτε τα παραπάνω σε ένα αρχείο Word.

Στη συνέχεια, ετοιμάστε 5 διαφάνειες σε ένα λογισμικό παρουσίασης, στις οποίες θα σκιαγραφήσετε την προσωπικότητα του Αλή Πασά, των τριών υπηκόων του (Βελή Γκέκας, Μάνθος Οικονόμου και Θανάσης Βάγιας), αλλά και του ήρωα Κατσαντώνη. Αναρτήστε στο ιστολόγιο τις εργασίες σας, για να δεχθείτε ανατροφοδότηση από τις άλλες ομάδες (ομαδική εργασία).

3^η -4^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

2. Το απόσπασμα του θεατρικού έργου *Το τίμημα της λευτεριάς* στηρίζεται σε πραγματικά ιστορικά γεγονότα. Αναζητήστε στο διαδίκτυο πληροφορίες για το

ιστορικό πλαίσιο, την προσωπικότητα του Αλή Πασά, του Κατσαντώνη, καθώς και φωτογραφικό υλικό των 2 αυτών προσώπων και παρουσιάστε τα ευρήματά σας σε ένα λογισμικό παρουσίασης (PowerPoint). Αναζητήστε στο διαδίκτυο μελοποιημένα τραγούδια που αναφέρονται στη σύλληψη και τον θάνατο του Κατσαντώνη (π.χ YouTube), τα οποία θα χρησιμοποιήσετε ως μουσικό χαλί στο λογισμικό παρουσίασης που δημιουργήσατε. Αναρτήστε την εργασία σας στο ιστολόγιο, προκειμένου να κινητοποιήσετε τους συμμαθητές σας να αφήσουν τα σχόλιά τους. (ομαδική εργασία).

5^η ώρα. Αίθουσα προβολών

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων στην ολομέλεια της τάξης.

Γ' φάση- δραστηριότητες

1^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

Γράψτε το δικό σας θεατρικό μονόπρακτο, σύντομο σε έκταση, με θέμα «Μορφές εξουσίας. Σχέση υποταγής ή ανατροπή;»

2^η ώρα. Αίθουσα προβολών.

Παρουσιάστε τα δραματικά μονόπρακτα που δημιουργήσατε στην ολομέλεια της τάξης, προβαίνοντας σε δραματοποίησή τους.

Φύλλο εργασίας ΣΤ΄ - ΣΤ΄ Ομάδα

Κείμενο: Μπρεχτ, Μπέρτολτ, [Ο σπιούνος](#), Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ΄ Λυκείου, σελ 416-426.

Β΄ φάση-δραστηριότητες

1^η ώρα . Σχολική τάξη.

Ξεκινά η ανάγνωση των κειμένων στην τάξη.

2^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

1. Αναζητήστε στο διαδίκτυο πληροφορίες για τον συγγραφέα Μπ. Μπρέχτ, τον τόπο και τον χρόνο στον οποίο τοποθετείται το μονόπρακτο *Ο σπιούνος* (1935-1939, βλ. και εισαγωγικό σημείωμα του σχολικού εγχειριδίου, Κ.Ν.Λ Γ΄ Λυκείου, σελ. 416).

Στη συνέχεια, αξιοποιώντας δημιουργικά τις παραπάνω πληροφορίες σε ένα αρχείο Word να καταγράψετε: **α.** πώς η πολιτική εξουσία και το πολιτικό καθεστώς επηρεάζει τη ζωή των ανθρώπων στο έργο που διαβάσατε; Σε ποιες ενέργειες καταφεύγει για να το επιτύχει αυτό; **β.** πώς αντιδρούν οι πολίτες; Υποτάσσονται στην πολιτική εξουσία ή επαναστατούν; Να αναφερθείτε σε όλους του θεατρικούς χαρακτήρες που εμφανίζονται στο μονόπρακτο και να παρακολουθήσετε αν υπάρχει διαφορά στη στάση τους. Να αιτιολογήσετε την άποψή σας με αναφορές σε συγκεκριμένα σημεία του μονόπρακτου. (10-15 γραμμές, ομαδική εργασία). Αναρτήστε την εργασία σας στο ιστολόγιο της τάξης, για να μπορέσουν να αφήσουν τα σχόλιά τους και οι υπόλοιπες ομάδες.

3^η -4^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

2. Καλείστε να μετατρέψετε το θεατρικό μονόπρακτο που σας δόθηκε σε ένα σύντομο αφηγηματικό κείμενο, ένα άρθρο, το οποίο θα δημοσιευθεί στην εφημερίδα του σχολείου σας. Το άρθρο θα γραφεί σε ένα αρχείο Word.

Στη συνέχεια, μεταβείτε στο βιβλίο των *Αρχαίων Ελληνικών* Γενικής παιδείας της Γ΄ Λυκείου, [Περικλέους Επιτάφιος](#), και διαβάστε από τη μετάφραση πώς λειτουργούσε η πολιτική εξουσία στο δημοκρατικό πολίτευμα της Αθήνας της εποχής του Περικλή (κεφάλαια 37-38,40). Σε ένα λογισμικό παρουσίασης θα δημιουργήσετε 2-3 διαφάνειες, στις οποίες, αξιοποιώντας όσα διαβάσατε, θα συγκρίνετε τη μορφή της πολιτικής εξουσίας και την αντίδραση των ανθρώπων στα ανελεύθερα καθεστώτα και στα δημοκρατικά. Αναρτήστε τις εργασίες σας στο ιστολόγιο του μαθήματος, για να σχολιάσουν τις απόψεις σας και οι υπόλοιπες ομάδες των συμμαθητών σας.

5^η ώρα. Αίθουσα προβολών.

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων στην ολομέλεια της τάξης.

Γ΄ φάση- δραστηριότητες

1^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

Γράψτε το δικό σας θεατρικό μονόπρακτο, σύντομο σε έκταση, με θέμα «Μορφές εξουσίας. Σχέση υποταγής ή ανατροπή;»

2^η ώρα. Αίθουσα προβολών.

Παρουσιάστε τα δραματικά μονόπρακτα που δημιουργήσατε στην ολομέλεια της τάξης, προβαίνοντας σε δραματοποίησή τους.

Z. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Τα θεατρικά μονόπρακτα που δημιούργησαν οι μαθητές θα μπορούσαν να τα παρουσιάσουν στο τέλος της σχολικής χρονιάς, ενώπιον της ολομέλειας του σχολείου, στο πλαίσιο μιας γιορτής για τη λήξη του σχολικού έτους με τη μορφή μικρών σκετς. Για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο, το οποίο ήδη κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του σεναρίου ζητήθηκε από τους μαθητές, χρειάζεται επιπλέον χρόνος προετοιμασίας, προκειμένου να οργανωθούν οι ομάδες ή η ομάδα μαθητών που θα αναλάμβανε ένα τέτοιο εγχείρημα.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του σεναρίου δεν υπήρχε κάποια ιδιαίτερη δυσκολία που να ανέκυψε, καθώς οι μαθητές έδειξαν ενδιαφέρον τόσο για την ενότητα «Θέατρο και Λογοτεχνία», όσο και για το θέμα του σεναρίου. Επιπλέον, εξασφαλίστηκε η διαθεσιμότητα του εργαστηρίου πληροφορικής, σε συνεννόηση με τους άλλους συναδέλφους. Ίσως θα μπορούσε να αναφερθεί η δυσφορία κάποιων ομάδων, εξαιτίας της αργής σύνδεσης στο διαδίκτυο που παρατηρήθηκε στο εργαστήριο πληροφορικής, αλλά και των προβλημάτων κάποιων Η/Υ, εξαιτίας της παλαιότητάς τους. Επιπλέον, ένα πρόβλημα ήταν η ασυνέπεια των ομάδων, όσον αφορά στην ανάρτηση των εργασιών τους στο ιστολόγιο και στην ανατροφοδότηση των άλλων ομάδων. Τέλος, η διαφωνία των μελών μίας εκ των ομάδων κατά τη διάρκεια της Γ΄ φάσης του σεναρίου μπορεί να οδήγησε στη διάσπαση της ομάδας, αλλά δεν λειτούργησε αποθαρρυντικά για κανένα από τα μέλη της.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πρόγραμμα Σπουδών για τα μαθήματα Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Νέα Ελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία της Α΄ τάξης Γενικού Λυκείου, 2011, (ΦΕΚ 1562/2011 - Αριθμ.70001/Γ2).